

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo:

Ljubljana, poštni predal št. 168.

Cenovni za telegrame: »Naprejš«, Ljubljana.

Čekovni račun št. 18.807.

NAPREJ

Stane mesečno . . . . Din 25.—
za inozemstvo . . . . Din 35.—

Oglašil:

Prostor 1×55 mm 60 par. Mali oglasi: beseda
60 par, najmanj 5 Din.Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne
priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije. Letnik VII., šte. 11.
Četrtekova
»Naprejševa« številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasi
Kmeto-delavske zveze
Stane letno 60 Din — mesečno 5 Din

Jugoslovanski parlament in proletariat.

Ofenziva reakcionarnega belgrajskega kapitalizma, ki se je začela leta 1922. z »Obznanom« proti delavskemu gibanju, se stopnjuje in krepi vsako leto. Za protidelavsko »Obznanom« je bil sprejet zakon o zaščiti javne varnosti in reda. Tedanje opozicijske stranke, posebno HRSS (Radičeva), niso niti s prstom ganile proti antiproletarskemu in protiuslavnemu nasilju. Niso pač pričakovale, da se utegne »Obznanom« razširiti tudi nanje. V par letih je vladajoča buržuazija radikalno in brezobzirno razbila revolucionarno delavsko gibanje. Pomagali so ji pri tem vede in nevede levi frazarski kričači in desni, ostudno oportunistično razpoloženi lažisocialistični voditelji. Vsak poskus konsolidirati delavsko gibanje so razbili ponajveč levi frazarski kričači, katerim se je pridružila kopica vladnih in policijskih agentov.

Tako so že volitve v narodno skupščino l. 1923. prinesle za proletariat nad vse žalosten rezultat. Od ene četrte milijona glasov iz l. 1920. so ohranile vse tri delavske stranke komaj še petino. Opozicijske stranke, klerikalci, radičevci in zemljoradniki so triumfirali, češ, primamili bomo razbito in obupno delavstvo v svoje vrste. Radi nezavednosti delavskih množic in napačne politike nekaterih ekstremnih voditeljev se je to v resnici zgodilo. SLS je ujela dve tretjini delavskih glasov, Radič skoraj vse hrvatske delavske glasove, srbski radikali pa so pobrali prav tako skoro vse srbske proletarce.

Toda delavstvo je kmalu imelo priliko videti, da si med kapitalisti in njih strankami ne more prav nič pomagati. Letos je bila kot uvod v »svobodne volitve« proglašena obznana proti drugi največji stranki v državi, proti Radičevi, da temelji ta stranka na principu privatne lastnine, je torej kapitalistična. Hrvatska buržuazija z močnimi gospodarskimi in političnimi organizacijami predstavlja edino resno konkurentinjo vladajoči imperialistični kliki. Zato bo belgrajska buržuazija skušala z vsemi sredstvi, tudi z nasiljem in protizakonitostmi, uničiti edinega resnega nasprotnika prav tako brezobzirno, kakor je to storila z delavskim gibanjem.

Tako so se vršile letošnje februarске volitve pod doslej nezasišani metodami. Nič čudnega ni, če so proletarske stranke izšle iz volitev še bolj poražene kakor pri zadnjih volitvah. Ofenziva velekapitala, ki je pogazila delavsko gibanje, se je danes obrnila proti kmetiskim strankam, ki temelje na federalističnem programu. Delavsko-kmetški revolucionarni in federalistični pokret je torej ono, kar vladajoči buržuaziji ne da mirno spat. Delavsko-kmetški federalistični pokret je torej vladajoči buržuaziji tako nevaren, da ne pomišlja boriti se proti njemu z vsemi sredstvi. Ki jih imajo na razpolago vladajoči kapitalisti: denar, policijo, meščanska sodišča, moč-

no časopisje in teror nahujskanih organizacij.

Tako vladajoča buržuazija jasno dokazuje, da je politični boj razredni boj, brezobziren in odločen, ki se vrši vse dotlej, da zmaga en sam razred in zagospoduje nad ostalimi. Prazne fraze buržuazne demokracije, ki jih tako radi uporabljajo kapitalisti v svojih polemikah proti socialistom in našemu nauku o razrednem boju, je buržuazija sama razkrinkala na nedvoumen in vsakemu delavcu jasen način.

Nič ne bo pomagalo Radičevi stranki in njenim lažirepublikanskim agentom na Slovenskem, da gazi svoje principe in priznava načelo monarhije angleškega tipa. Ne gre za priznanje ali nepriznanje monarhije. V naši državi, kjer je vsakokratna vlada skoraj absolutni gospodar vsega javnega političnega in gospodarskega življenja, v naši državi, ki ima silno razvit državni kapitalizem, bo boj za oblast in vlado vedno brezobziren.

Delavci in kmetje se morajo iz vseh teh dogodkov in razmer učiti, a ne obupovati. Bolj ko kdaj poprej je jasno, da je glavna moč delavcev in kmetov v razrednih socialističnih organizacijah, ki jih morajo delavci in kmetje sami javno vzdrževati. Brez močnih razrednih socialističnih organizacij si delavci in kmetje ne morejo prav nič pomagati. Starokopitne pol. organizacije, ki so bile odvisne od posameznikov in ki so bile določene samo za lov mandatov, zginevajo in se rušijo ko stare preperete hiše. »Demokratski« buržuazni parlamentarizem je mrtev. Delavci in kmetje si morajo ustanoviti nov parlamentarizem, proletarski parlamentarizem. Graditi pa morajo od spodaj, od temelja. Temelji pa so delavske organizacije, v katerih mora vladati prava proletarska demokracija. Meščanska demokracija je mrtva, na njenih razvalinah zgradimo novo, proletarsko demokracijo!

Za zedinjenje organiziranega proletariata!

ODPRTO PISMO

»Delavsko-kmetškemu listu«,
»Socialistu«,
»Delavcu« in
»Novi pravdi«!

Prava enotna fronta, t. j. akcijsko in organizacijsko združenje proletarskih organizacij, je danes vprašanje, ki interesira vsakega duševnega in ročnega delavca.

Celo kapitalisti to vedo, zato skušajo dnevno s svojim časopisjem odvračati delavstvo od razrednih socialističnih organizacij, češ, saj tam ni nič, oni so razbiti na več brezpomembnih skupin.

Kapitalisti pa izrabljajo še na drug način interesiranost in težnjo delavstva za zedinjenje. Potom svojih agentov, ki si nadevajo socialistično ali delavsko masko, vabijo delavstvo, da se pridruži ali direktno od njih odvisnim organizacijam, ali pa lažisocialističnim skupinam.

Vaši listi tudi neprenehoma pišejo

o potrebi združenja proletariata. Ne pišejo pa nikdar o tem, na kakem temelju naj se to združenje izvrši.

Mi vsi pa vemo, da je socialistično delavstvo že bilo združeno pred vojno, ne samo v naši deželi, temveč po vsem svetu, in sicer v II. internacionali.

Vendar to internacionalno združenje ni moglo preprečiti največje dosedanje katastrofe človeštva — svetovne vojne. To je jasen dokaz, da združenje ni bila na pravem temelju. Zato je tudi enotno socialistično gibanje razpadlo.

Danes imamo delavstvo povsod v štirih taborih:

1. v nacionalnih in verskih skupinah;

2. drugi del delavstva je v london-ski internacionali;

3. tretji del je v moskovski ali komunistični internacionali in

4. četrti del, ki je organiziran tudi na internacionalnem in razrednem temelju, ne pripada oficialno nobeni internacionali.

V naši državi je organizirani delavski pokret prav tako in še bolj razdrobljen. Čim večja je reakcija, čim večji teror kapitalistov, tem bolj je delavstvo v Jugoslaviji razdrobljeno.

Tudi kapitalisti niso enotni. Vendar so tako drzni, da skoraj vsaka grupa od njih posega med delavske vrste; direktno potom svojih organizacij in potom svojih listov; indirektno potom lažisocialistov in organizacij.

Taka je situacija danes, ki je toliko bolj nevarna, ker vlada tudi kriza v industriji, obrti, trgovini in poljedelstvu.

Delavske plače so tako nizke, da ne dosegajo niti tretjine eksistenčnega minimuma.

V taki situaciji je vprašanje združenja življensko vprašanje. Če nečemo mirno gledati, kako delavski razred — edini nosilec progressa in revolucije moralno, materialno in intelektualno propada, potem moramo preiti OD BESSED K DEJANJEM!

Mi in naši dopisniki — delavci smo v našem listu pokazali nešteto krat v dolgih razpravah prave vzroke, zakaj se je delavstvo razcepilo in po katerih principih moramo delati za združenje organiziranega proletariata.

Mi smo nešteto krat konstatirali, da mora združena proletarska organizacija temeljiti predvsem na demokratični ureditvi organizacij — to je: program in pravilnik se morata izvrševati, članstvo mora vršiti svoje dolžnosti, imeti pa mora tudi svoje pravice, to je: odločajo kongresi kot vrhovni organi, a ne posamezniki.

Dalje ponavljamo neprenehoma, da je v zavednosti članstva moč organizacije. Ogibljemo se demagoštva, praznih fraz in neizpolnjenih gesel, ker smo videli, da vse to delavstvo samo razdružuje, združitev, ki ni zavedna, iskrena in poštena ni združitev, temveč zmiraž vzrok novemu cepljenju.

Mi torej smatramo, da se mora delati za združitev na zdravem temelju. Zapisali smo, da se lahko tudi Tone Kristan organizira v stranki, če se zaveže, da bo izvrševal članske dolžnosti, t. j. program in pravilnik.

Naša stranka formalno ne pripada nobeni internacionali, a v našem programu je jasno izražena naša internacionalnost, ki je iskrena in poštena, kar bo sčasoma spoznala tudi internacionalna delavska organizacija.

Vendar sedaj tudi formalna zveza z internacionalo od naše strani ne tvori zapreke združenju.

Naše stališče napram združenju je torej jasno vam vsem. Mi smo pripravljene resnično se združiti na temelju programa in pravilnika SSJ in KDZ z vsako organizacijo.

Nasprotno pa izvrševalni odbor nikakor ne more spreminjati programa in pravilnika, ki ga je sklenil kongres, kajti s tem bi pogazili svoje principe in prenehali biti socialisti.

Zato vas pozivamo, da objavite to naše pismo v vašem listu, a prav tako javno odgovorite na sledeča vprašanja:

1. ali hočete ustvariti združenje proletariata?

2. na kakem temelju to želite?

3. katerih točk našega programa in pravilnika ne odobravate in zakaj jih ne odobravate? (Program in pravilnik naše stranke dobite na zahtevo pri našem tajnistvu, Ljubljana, p. p. 168.)

4. kako želite, da bi se spremenil naš program in pravilnik, da bi lahko tvoril temelj za združenje? Kaj ni socialističnega pri izvrševanju našega programa in pravilnika?

5. kako naj pridemo do enotnega tiska, ki je prvi pogoj za pravo združenje?

Če bodo vaši predlogi odgovarjali socialističnim načelom in interesom progressa in proletariata, potem smo mi pripravljene s soglasjem naših organizacij takoj sklicati izredni strankin kongres, ki bo sklepal o spremembah in tako ustvaril dejansko možnost združitve.

To je edino mogoči način priti dejansko, stvarno in resnično do združitve. Prav tako bomo mi napisali svoje opombe k vašemu programu in pravilniku, nakar bomo lahko ustvarili resnično in iskreno za akcijo sposobno združenje, s čimer bi napravili velikanski korak naprej.

Na ta način so se izvršila plodonosna združenja tudi v drugih državah in je to edini proletarski in demokratični način združitve.

S stvarno javno diskusijo bomo dosegli, da bo ves proletariat vseh skupin lahko delo za združenje zasledoval in pri tem delu sodeloval.

Uredništvo »Naprejš«.

Za osvoboditev delavskega tiska.

Na svojem križevem potu iz Ljubljane v Celje, iz Celja v Krško in zopet nazaj v Ljubljano je »Naprejš« preživel marsikatero hudo uro. Kakor se godi proletarcom, nič boljše se ne more goditi proletarskemu tisku. Kapitalizem se dobro zaveda, da črpa proletariat svojo moč, znanje in zavednost iz svojega tiska, zato porabi vsako priliko, da proletarski tisk, svojega najhujšega nasprotnika, duši kjer in kakor le more. Ko smo se po

r »Naprej« št. 4. in 5. sta nam popolnoma pošli. Kdor ima te številke na razpolago, naj nam jih pošlje! Uprava.

Iz stranke.

s V pregledu organizacij, ki so obračunale za januar, so sledeče pomote: **Zabukovec** ima med zamudniki 16 članov, pripominjamo, da je od teh za december 12 članov in da je došel obračun pravočasno. V pregledu za december je torej ta obračun izostal po krivdi pisarne. **Ljubljana** ima 2 zamudnika, 1 član po Din 8.— je zaradi nesporazumljenja izostal, člana po Din 50.— je zaupnik pri sestavi zbiralnega lista prezrl in ga tako ni pravočasno obračunal glavnemu blagajniku.

VOLILNI SKLAD.

Zadnji izkaz 21. februarja t. l. Din 174875. V »Napreju« št. 10. objavljeno za Din 414.—. Skupaj Din 216275. Josip Kudar, Trbovlje Din 050, najdeno po Mariji Rinaldovi Din 4.—, Franc Rinaldo, blok št. 5 Din 75.—, Franc Mrzelj, blok št. 448 Din 77.—, Benedikt Blatnik, Trbovlje Din 2.—, Antonija Fritzova, Trbovlje Din 20.—. Skupaj Din 284125.

ZAVAROVANCI

v smislu objave v »Socialističnem koledarju« za l. 1925: 251. Jakob Jeraj, (08), Sp. Pirnič, N. Din 1000.—. 252. Jakob Jeras, (74), Vikerče, Lg. Din 500.—. 253. Jakob Breitigam, (94), st. radnik, Mala Bastija Din 250.—. 254. Jože Mekinda, (95), prog. mojster, Bastaja, N. Din 1000.—. 255. Anton Šmuc, (95), prog. mojster, Daruvar Din 250.—. 256. Ljubomir Ramisavljevič, (88), stalni radnik, Bastaja Din 250.—. 257. Pavel Ježek, (92), kmet, Vikerče Din 250.—. 258. Franc Znoj, (94), rudar, Velenje, Sl. N. Din 1250.—. 259. Avgust Kregar, (89), čevljar, Moste, Sl. N., sek. Din 2000.—. 260. Karel Doblšek, (96), rudar, Leše Din 250.—. S. Avgust Kregar (št. 259) prepušča za slučaj smrtne nezgode zavarovalnico ti-skovnemu skladu.

Koliko je vredna današnja zakonodaja,

se vidi iz sledečih aktov:

Ljubljana, dne 26. jan. 1925.
Središnji ured za osiguranje radnika v Zagrebu.

Podpisani Zvonimir Bernot sem od 1. oktobra 1924 v bolniškem stanju. Ljubljanski OUZD pa mi je ustavil hranarino s sledečim odlokom:

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.
Opr. št. III.—23.509—24.—5.
Gospod Bernot Zvonimir
v Ljubljani, Valvazorjev trg 1.
Obvešča se Vas, da se Vam za čas od 6. decembra 1924 dalje mora izplačilo hranarine odkloniti in to iz
razlogov:

Tuk. urad je ugotovil, da ste se med boleznijo podali na potovanje brez vednosti urada in privoljenja lečečega zdravnika. Tudi ste nastopili kot govornik na različnih shodih, s čimer ste brezdvomno poslabšali svojo bolezen. Poleg tega pa ste s tem vršili delo, ki ga smatrate kot Vaš poklic.

Ker ste z navedenim postopanjem kršili obstoječe predpise in se tekom bolezni niste vzdrževali dela, je bilo po § 45, točka 3 ZZD in 47. zakona o zav. delavcev z dne 14. maja 1922 Ur. list št. 62 ex 1922, nadaljno izplačevanje hranarine odkloniti. Ako ste neizogibno v neodložljivi stvari potrebovali daljši izhod, bi morali zato prositi lečečega zdravnika, da bi odločil ali in za koliko časa lahko odpotujete oz. se podaste po opravih. Nikakor pa niste upravičeni kot bolnik, ki je bil spoznan za delo nesposoben, govoriti na shodih itd.

Ako pa ste še nadalje bolni in za delo nesposobni, izvolite se obrniti na pristojnega uradovega zdravnika, ki bo izstavil nov bolniški list ter se Vam bo od dneva ponovne prijave obolenja dalje do event. ponovne kršitve bolniškega reda ozir. izločitve še nadalje izplačevala hranarina.

Cas od 6. novembra 1924 do ponovne prijave obolenja se Vam šteje v podporno dobo. Proti temu odloku Vam je prosta predstavka na »Rentni odbor OUZD« v Ljubljani, katero je v zakonitem roku vložiti pri podpisnem uradu.

V Ljubljani, dne 12. decembra 1924.
Ravnatelj: v. z. podpis nečitljiv.

Ker se nikakor ne čutim krivega niti simulantstva niti lahkomišelnega hazardiranja s svojim zdravjem, ampak se ves čas točno držim navodil zdravnika-specialista, in se mi zato tu-

di zdravje očitno boljša, tako da bo prostor v državnem zdravilišču v Topolšici zame najbrž že prepozno narejen, ker upam med tem popolnoma ozdraviti, sem na ta odlok OUZD vložil sledečo vlogo na »Rentni odbor OUZD v Ljubljani«:

Rentnemu odboru OUZD v Ljubljani.
Proti odloku OUZD v Ljubljani z dne 12. t. m. št. III.—23.509, Lj. 24.—5.
protestiram.

Upam, da v 20. stoletju ni mogoče nikogar obsoditi brez zaslišbe, zlasti pa ne bolnika, ki mu je razburjenje škodljivo, še manj pa, da bi se takemu bolniku predpisovali roki za obrambo proti nezanim denunciacijam, ali pa da bi ga kdo mogel siliti k lazi, da je ponovno zbolel, dočim je stalno nesposoben za vršitev svojega poklica in to tudi zdravnik ugotavlja.

Morala je dandanes sicer precej lakšna, vendar bi morale biti k hranarini dodane še precejšnje nagrade, da bi laksi ljudje zaradi njih opravljali take lažjave formalnosti. Podpisani pa tudi v tem slučaju ne. Nima jeliče v možganih, da bi se ne mogel drugače braniti!

V Ljubljani, dne 21. decembra 1924.
Zvonimir Bernot m. p.
urednik »Napreju«.

Ker še dozdam nisem prejel nikakega odgovora nihi hranarine, sem prisiljen vložiti

pritožbo

na Središnji ured za osiguranje radnika v Zagrebu s prošnjo, da pospeši pravično rešitev.

Hranarina Din 26.66 dnevno sicer ni velika, vendar mi OUZD dolguje že nad 2000 Din. Zdi se mi, da ni dopustno tako postopanje. Zakon je hotel zavarovati bolnike, ne pa birokrate.

Zv. Bernot m. p.

Tudi na to pritožbo nisem prejel nikakega odgovora. Od 6. novembra mi Uraťnikovi prijatelji iz OUZD na takle način kratijo mojo hranarino, potem se pa Uraťniku smilim! (Glej dopis iz Trbovelj!)

Razložil sem to zadevo zaupniku in ta je 18. februarja interpeliral na seji »Delavske zbornice«, kjer je Uraťnik za tajnika. Odgovor je bil, da je zadeva že rešena. Kako je rešena se vidi iz tega, da še do danes nisem prejel nihi flica. Bolnik z 800 Din na mesec težko izhaja, pa meni še teh ne privošči, samo smilim se jim.

G. Uraťnik! Ni treba usmiljenja, pravico terjam. Plačani ste zato, da poskrbite za pravično rešitev, in plačani ste od delavstva!

Zv. Bernot.

Priporočamo tvrdko

Josip PETELINC

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najcenejši nakup

nogavic, žepnih robcev, brisalk, kloa, belega in rujavega platna, šifona, kravat, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potreščin za šivilje, krojače, Solingen škarij za prikrjevanje in za obzovanje trt.

Na veliko! Na malo!

Dopisi.

Trbovlje. V Trbovlje dobivamo skoro vsak teden po dvakrat osebna poročila. Zdaj pride Korun, potem Arh in še Uraťnik, ki vsi prinašajo razveseljive novice, da so njihovi člani že res popolnoma uverjeni, da je ves slovenski proletariat združen okoli »Socialista«. Prvič so govorili, naj klenovšekovi ali Korunovi partijski potegnejo listo za občinske volitve nazaj in volijo neodvisneže, drugi pa smo slišali govorico, da je Makuc priletel v Trbovlje, da naj neodvisni umaknejo listo in volijo Krušiča in

Klenovška. Človek bi skoro ne verjel: najhujši nasprotniki se čez noč tako sprijaznijo, da si drug drugemu žele vse žrtvovati, samo da bi v bratskem objemu prišli do skupnosti. Zdi se mi pa, da je med proletariatom in voditelji še precej spornih točk, ki bodo končno obnovile »bratomorni« boj! Zedinjenje, kakršnega so doslej delali, je imelo do danes samo ta pomen: razbijanje delavskih organizacij. Kdor hoče zedinjati, naj dela za organizacijo in resnico, o vsakem koraku naj odkrito poroča, ne dela pa naj praznih obljub in naj ne zavija. — Uraťnik je prišel v »Delavski dom« — kakor sem zvedel: samo mimogrede — razlagat novice. Razlagal je tudi razmere pri »Napreju«, seveda govori vedno tako, kakor da nima pomena govoriti o »Napreju« stranki. Prvič je razlagal, da je s. Iza zaprosila pri »Socialistu« za službo in bi ji bili tudi radi ustregli, ker se jim smili, in če bo mogoče, ji bodo pomagali, da bo dobila službo. Drugič je pravil o Bernotu, kako se mu smili, ker živi v taki revščini, da je že tudi tako slab, da ne vedo, če bo sploh ozdravil. Obljubil je Uraťnik, da bo napel vse sile, čeprav tri dni skupaj okoli leta, da bo Bernotu preskrbel službo, ker se mu smili. Pri vsem tem je pa tudi razlagal, da Bernotovo taktiko bomo morali v več točkah prevzeti, ampak nekaj se bo moralo izpremeniti. Iz njegovega govora torej posnemamo, da tisto, kar že člani razumejo, je dobro, česar pa še ne razumejo, to pa ni dobro! Počasi se bomo že razumeli! — K temu bi še pojasnil, da naša kraj. organizacija doslej še ni mogla tako delovati, kakor bi bilo potrebno, ker še nimamo zasebnih prostorov, kar nam precej onemogoča delo. Znano vam bo tudi, da nam je zadržalo v »Del. domu« par oseb vse imetje.

I. Polak.

IZJAVA.

Izjavljam, da nisem nikdar prosila za službo pri »Socialistu«. Kdor to trdi, govori neresnico.

Iza Prijateljeva.

Ribnica na Pohorju. Kamnoloma, prvi znano pod imenom »Laški (Stejn-) bruch«, lastnik bivši »k. k. Hofsteinmetzmeister« I. Franz v Gradcu in drugi, ki je last obitelji Zapečnikove, bosta začela zopet obratovati. Oba razpolagata z ogromnimi zalogami granita. Radi različnih težkoč po vojni sta počivala, zdaj so pa te težkoče premagane in priprave za obrat so v polnem teku. Pojavil se je tudi že polir, »dobro« znani g. Rinaldo Peccol (Italijan), ki je bil že pred vojno več let poslovodja pri I. Franzu. Ker bo lahko zaposleno večje število kamnosekov, smo slišali, da jih pride nekaj še iz Celja. Če je to res, želimo, da pridejo taki, ki bodo prinesli tudi kaj organiz. duha s seboj! Nezavednežev je tukaj dovolj. Želimo si namreč, da bi se povrnili oni časi, ko je štela naša podružnica kamnoseških delavcev nad 100 članov. Ne želimo si pa, da bi se vrnili tudi časi, ko so pri nas popivali za žive in mrtve! Tako, da se je

vsak organizacijski napredek sproti v alkoholu potopil. Da je na Pohorju pijančevanje zelo veliko, je splošno znano, a v Franzovem kamnolomu pod vodstvom g. Peccola so pred vojno popivali res kar na debelo. Prišlo je namreč tako daleč, da je bil prisiljen popivati, ozir. za pijačo plačevati vsak, tudi tisti, ki sicer ni bil pijanec. Kadar je bil god kakega delavca, pa ni hotel izpolniti »dolžnosti«, je kar kdo drugi prinesel iz barake 5 litrov vina in ga postavil pred godovnika: »Tukaj imaš za god, če ne boš pil sam, ga bomo pa mi drugi. Plačati boš itak moral, ker ga je palir že sam napisal na tvoj račun.« Ni čudno, da so pri taki, res že kar sistematični gonji k popivanju puščali mnogi družinski očetje večino svojega zaslužka v baraki (v polirjevem žepu). Njih žene, ki so stanovale pri kmetih, so morale preživljati sebe in svoje nage, bose in jelične otroke z nezabeljenim krompirjem in zeljem, ki so ga z velikim trudom pridelale same! Fej, tako zakonsko življenje! — Če se kdo izmed delavcev ni strinjal z opisano navado, je bil izročen šikanam. Dogodilo se je celo, da so tisti, ki so v ponedeljek in še torek delali »plave« in pijani uganjali živinske surovosti, končno še največ zaslužili, več kakor oni, ki so vse dni pridno delali! Najboljše akordno delo so navadno dobili le tisti, ki so največ zapili. Na zadnje so se pijanci treznim še rogali: »Kdor si ne upa nič zapiti, tudi nič ne zasluži!« — Da bi se kaj takega več ne ponovilo, je bil sestavljen 3 članski odbor delavskih zaupnikov (iz vsake kategorije po eden). Ta odbor bo začel takoj delati in ima nalogo v potrebi se obrniti tudi na županstvo s prošnjo, naj pod nobenim pogojem ne dovoli koncesije za točenje alkoholnih pijač v kamnolomu. Če pri občini ne bi nič zaleglo, se bo obrnil tudi na višje oblasti. S tem odborom na čelu v imenu človekoljubja protestiramo vsi trezno misleči proti zgoraj opisanemu načinu izkoriščanja delavcev domačinov od strani obratovodje, tujca, ki niti naš državljan ni. Na vse delavce pa apeliramo: Zdramate se vendar in spoznajte, da je alkohol vaš večji sovražnik kakor kapitalizem sam! Ne pustite se na tako podel način izkoriščati! Pokažite, da ste v svetovni vojni s puško v roki ne samo stradali in uši redili, temveč tudi premišljevali in se česa naučili! Da ne bo ostal naš klic glas vpijočega v puščavi, pozivljam tudi vas, delavske žene in matere, porabite ves svoj vpliv na svoje može in sinove, da bodo vztrajali v tem poštenem boju, sicer boste imele priliko trdo občutiti prazen želodec in vse hude posledice demona alkohola! Kruha, obleke in zdravih stanovanj nam je treba, ne pa opojnih pijač! — Kamnosek — pristaš abstinence.

Zg. Šiška. Dotičnemu, ki ga moja malenkost zanima, v odgovor. Kdo je pisal naše kandidatne liste, te prav nič ne briga. Ako bom jaz v občinskem odboru, ti povem, da se ne bo odločevalo pri »Slepem Janezu« pri vinu, temveč na član-

Kupujte „ZLATOROG“ milo.

3 velike prednosti ima

TERPENTIN ZLATOROG MILO

1. Izdatnost,
2. ima visoko čistilno moč,
3. je zajamčeno neškodljivo.

Kupujte „ZLATOROG“ milo.

skem sestanku in na volišču. Kredita pri delavstvu mi pa Ti ljubi »socialogone moreš dati in ne vzeti. Zato opuščam nadaljnjo debato o moji osebi in se bom dotaknil le Tebe, morda ti bo koristilo. Vsak pošten zaupnik obračunava pravočasno stranko, kar je dolžan. Kaj je pri Tebi pravočasnost, ne vem. Vsak socialistični odbornik, ki se zaveda, kaj zastopa, se bo redno udeleževal sej in bo tudi pri rubežni zastopal delavski interes. Kaj je pri Tebi zavednost, ne vem. Vsak pošten, politično organiziran delavec skuša pri sejah in na članskih sestankih uveljaviti svoje ideje in kritizirati delovne funkcionarjev in končno predlagati kaj boljšega, nikdar pa ne rušiti strankino disciplino in jemati nepravilno ugled slučajnim odbornikom. Kaj razumeš Ti pod strankino disciplino, tega tudi ne vem. Vsak delavec spoštuje in izvršuje osemurni delavnik, posebno v tej brezposelnosti. Da Ti ne spoštuješ, to pa vem. In vem tudi to, da si se zelo motil, ko si mislil,

da imaš vse draveljsko delavstvo v žepu in da bo s Tvojim predsedanjem tudi vse draveljsko delavstvo predsedalo na demokratskega konja. Draveljci pa niso tako kašnati, kot si Ti mislil in prav dobro vedo, da bo za delavca le takrat boljše, ko bo delavec sam odločeval o svoji usodi in ne kako več ali manj rejeni Pepeti ali Ešeslarji. Ker je najboljša šola za delavca spoznanje in izkušnja, upam tudi od Tebe, da boš opustil opravljanje oseb, ki se žrtvujejo tudi za Te, s tem le samega sebe smešiš in znaš še tudi kako razočaranje doživeti. Sumljivo se mi zdi, da želiš zopet predsedati k nam; ne mislim ravno, da bi hotel vohuniti, ali to vedno kolebanje sem in tja se mi ne zdi bogve kako značajno, zato je lepše, da ostaneš še dalje dolžan stranki, da še nadalje zastopaš eksekutorja, da še nadalje skriniš osemurni, da bo še večja brezposelnost, in magari, če še čevlje čistiš kakim »Janezom«. Želja, prisostvovati sejam, ne, ker nisi zaupnik,

članskemu sestanku se Ti bo pa izpolnila in boš tudi lahko skesano priznal, da si ravnal napačno. Do tedaj Te pa pozdravlja z delavskim pozdravom Ivan Marjek t. č. predsednik.

Smartne ob Dreti. Dne 24. februarja smo imeli priliko spoznati našega okrožnega zdravnika. Pri spravljanju lesa si je namreč zlomil nogo delavec Josip Stradovnik, katerega so njegovi tovariši prinesli s hribov in takoj poslali po zdravnika. Fantu, ki je prihitel na zdravnikov dom, so se tam naglali, da zdravnika ni doma. Seveda je fant verjel in se odpravil domov. Toda slučaj je nanesel, da je šel takoj za prvim fantom še sin ponesrečenega k zdravniku. Ko je prispel k njemu, je našel — čujte in strmita! — zdravnika, »katerega ni doma« — pred hišo je sedel. Mož menda ni mislil, da ga bo še kdo iskal in je zato prišel na svetlo. Ponesrečenec sin ga je seveda takoj prosil, naj gre njegovemu očetu obvezat zlomljeno nogo. Da še bolj pokaže svoje usmiljeno sr-

ce, je gospod obisk bolnika kratkoma lo odklonil, češ, peljite ga rajši v bolnišnico. Ker ni v bližini nobenega drugega zdravnika, so morali ponesrečenca hočeš nočeš naložiti na voz in ga peljati z neobvezano nogo vsega izmučenega v 10 ur oddaljeno bolnišnico. Vprašamo merodajno oblast: »Ali je dr. Josip Goričar, okrožni zdravnik v Mozirju, postavljen za to, da pomaga bolnikom ali samo za to, da vleče plačo? Zahtevamo, da pride na njegovo mesto mož, ki bo svoj poklic izvrševal. Podobnih škandalov se je že več pripetilo, zato ne moremo več mirno gledati ravnanja takih brezsrčnežev. Ljudstvo se radi tega razburja in zgraža. — Opazovalci.

Lastnik: »Sloga«, r. z. z. o. p.
Izdajatelj in odgovorni urednik:
Zvonimir Bernot
(v imenu izvr. odbora SSJ in KDZ.)
Tisk tiskarne »Merkur« v Ljubljani.
14. III. 1925 — 2500.

Najboljša

'Puch' kolesa

po zelo ugodnih cenah dobite le pri
IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ul. 7.

Je li osvoboditev bolečin vredna ene poizkušnje?

Potem se ne toži! temveč poskušaj: **LEKARNARJA FELLERA ELSAFLUID.** Imaš bolečine v obrazu? Na celem telesu? Muči te revmatizem, glavobol? Zobobol? Ako si preobčutljiv proti mrzlemu zraku, Ti bo trljanje z Elsafluidom olajšalo bolečine, Te okrepilo in osvežilo. Znotraj za želodec, pri krčih, bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Mnogo izdatneje in bolje delujoče ko francosko žganje, najbolje sredstvo te vrste! Z zavojnino in poštnino vred slane:

1 paket	s 6	dvojnat. ali 2 spec. stekl.	62 Din
2 paketa	s 6	dvojnat. ali 2 spec. stekl.	96 Din
3 paketi	z 12	dvojnat. ali 2 spec. stekl.	130 Din
6 paketov	z 18	dvojnat. in 6 spec. stekl.	240 Din

Naročila naj se natančno naslove na:
Eugen V. Feller, lekarnar
v Stubič Donji, Elsafl. 252 — Hrvaška.

Za dopolnitev paketa priporočim: ELSA-KROGLJICE, milo odvajalno sredstvo z dobrim uspehom. ELSA-RIBJE OLJE krepi slabe otroke in odrasle.

Ostanke v dolžini 2 do 8 m

20 m močnega cefirja Din 240.—, 20 m trpežnega oksforta Din 290.—, 20 m močne modrovine (druk) Din 290.—, 20 m krasnega kambrika za otročje in ženske obleke Din 240.—, 10 m hlačevine dvojno široke (cajga) za moške obleke Din 350.—, 20 m belega platna Din 230.—, 20 m sivega platna Din 180.— razpošilja

veletrgovina **R. Stermecki, Celje št. 23**

Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošle vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kamgarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Naročila čez Din 500.— poštnine prosto. Trgovci en gros cene.

JUHANA

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica št. 6

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Tiskovine

za šole, županstva in urade, najmodernejše plakate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

STEREOTIPIJA LITOGRAFIJA

Najboljši šivalni stroj

je edino le **Grietzner in Adler** za rodbinsko in obrtno rabo vseh opremah

Pouk v vezenju brezplačno. Večletna garancija. Delavnica na razpolago

Josip Petelinc, Ljubljana (blizu Prešernovega spomenika)

Tvornica dežnikov in solčnikov

L. MIKUŠ, LJUBLJANA

Mestni trg št. 15

prporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji cenl.

NAŠI IZDELKI:

Dvojnosladna ržena **ŽIKA** v rdečih zavitkih,

Dvojnosladna ječmenova **ŽIKA** v modrih zavitkih,

Slajeno ječmenova **ŽIKA** v zelenih zavitkih

Zahtevajte le Žiko!

Prava ura za Vas!

je Suttnerjeva ura, kajti Vi potrebujete točno idočo uro z jakim in preciznim ustrojem, lepo izdelano in pri vsem tem poceni. Z uro od Suttnerja boste vsekakor zadovoljni. Tvrška Suttner kot jugoslovanska podružnica lastne tovarne ur v Švici, jamči Vam za dobroto ustrojaj! Vse nadkriljuje znamka „IKO“! Zahtevajte bogato ilustrovani cenik. Pošljite za istega samo 2 dinarja za poštnino na naslov:

TOVARNA UR H. SUTTNER
v Ljubljani št. 990 — Slovenija.

Občni zbor zadruga Delavski dom v Celju se bo vršil v četrtek, dne 19. marca t. l. ob 19. uri v zadnji sobi kavarnarne Central

z sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva, blagajničarja in nadzorstva.
2. Presoja letnih računov in blagajne.
3. Sprememba pravil.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Razno.

Ustanovljeno leta 1852.
TEOD. KORN, LJUBLJANA
Poljanska cesta št. 8 (preje Henrik Korn)

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov.

Naprava strelovodov. Kopalniške in klosetne naprave.

Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škateļ) za konzerve.

Naročajte „Naprej“

NAŠIM RODENINAM

priporočamo našo pravo domačo **KOLINSKO** cikorijo, izvrsten pridatek za kavo.

Društvom in zasebnikom prevaža in preplauje spise „Posredovalec“ Sv. Petra cesta 23.

Pošljite naročnino!

Oglejte si tudi Vi novo došlo blago za ženske in moške obleke, fine šifone, cefirje, razno perilo i. t. d. po nižanih cenah

v manufakturni in modni trgovini

MILOŠ PŠENICNIK, Celje, Kralja Petra cesta st. 5.

V zalogi samo pristno češko in angeško blago. — Postrazba solidna.

18 let priznane

kapsule „LARUCIN“

zdravilo najsigurnejše gnojno krpavico (tripser) in boleznal mokrič. Škallja 20 Din v vsoli lekarnah. Direktno: APOTEKA BLUM, SUBOTICA.